

Koronapandemia (COVID-19) on iskenyt rankimmin Matkailu-, ravintola ja vapaa-ajan palvelujen aloille. Valtiovallan asettamat koronarajoitukset ovat olleet äärimmäisen rankkoja Marava-alan yritysten liiketoiminnalle ja sitä kautta työntekijöille. PAM - Uudenmaan Marava-ammattilaiset ry kantaa syvää huolta alan työllisyysstilanteesta ja ennen kaikkea koko alan tulevaisuudesta.

Maaliskuussa 2020 alkaneet lomautukset ovat yhä arkea suurelle osalle alan työntekijöistä. Ravintolat, yökerhot, hotelli- ja muu majoitustoiminta, matkailu, lentoliikenne, vapaa-ajan palvelut jne. ovat pakon edessä joutuneet sopeutumaan ns. ”uuteen normaaliin”. Helsinki-Vantaan lentoasemalla lähes kaikki toiminnot ovat pysähtyneet kokonaan, työtä ei ole ollut tarjolla lähes vuoteen. Henkilöstöravintolat ovat etätyön myötä menettäneet huomattavan osan asiakkaistaan. Ravintolat, baarit, hotellit ja majoitusliikkeet ammottavat tyhjyyttään tai ovat suljettuina. Elokuvateatterit pysyvät kiinni.

Kun asiakkaita ei ole, mutta kulut kuitenkin juoksevat, ovat yritysten toimintaedellytykset vaikeat. Alhaisista asiakasmääristä johtuen ei henkilökuntaakaan tarvita entiseen tapaan. Tappiollisen tilanteen johdosta ovat alan yritykset myös painaneet henkilöstökulut minimiin. Yrityksissä on käyty kuluneen vuoden aikana lukuisia yt-neuvotteluita, joiden seurauksena työntekijöitä on muun muassa lomautettu, osa-aikaistettu tai irtisanottu. Ammattiosasto paheksuu syvästi toimenpiteitä, joiden seurauksena työntekijöitä irtisanottaisiin lomautusten sijaan niin, että osa tai kaikki irtisanotuista voitaisiin palkata jatkossa ulkopuolisen henkilöstöpalveluyrityksen kautta töihin vuokratyöntekijöinä. Millaisilla työehdoilla? Ajatuskin kauhistuttaa.

Heti pandemian alussa työntekijät näkivät pitkälle tulevaisuuteen ja ovat joustaneet ennennäkemättömällä tavalla, jotta koko Marava-ala selviytyisi ja kaikki työpaikat saataisiin turvattua. Joustoa on ollut muun muassa lomautusajoissa, työvuorolistojen julkaisuajoissa, työajoissa ja palkkaneuvotteluissa. Palkkaneuvottelut saatiin neuvottelutulos vasta 26.1.2021, ja sekin vain taulukkopalkkoihin. Ymmärrystä ja joustoa on työntekijöiltä riittänyt. Missä ovat työnantajien joustot? Irtisanomisten sijaan lomautuksia voisi jatkaa toistaiseksi. Tällöin työntekijät saisivat edes jonkinlaista toivoa paremmasta ja turvallisesta tulevaisuudesta.

Koronarajoitukset ovat tarpeellisia pandemian taltuttamiseksi ja leviämisen estämiseksi. Terveystietä ja turvallisuudesta ei tingitä. Marava-alan vastuulliset yritykset ja työntekijät tekevät kaikkensa asiakkaiden ja henkilöstön terveyden ja turvallisuuden takaamiseksi. On kohtuutonta osoittaa syyttävä sormi kaikkiin alan toimijoihin vain siksi, että jotkut toimijat tai asiakkaat eivät ole rajoituksia noudattaneet. Jokaisen on nyt omalta osaltaan toimittava vastuullisesti, huolehdittava käsihygieniasta ja välttää tietoisesti aiheuttamatta tilanteita, joissa edistää viruksen tarttumista ja leviämistä. Näemme myös rokotteen ottamisen äärimmäisen tärkeänä.

Vastuuta ei voi myöskään sysätä ainoastaan yrityksille, myös asiakkaat ovat vastuussa käytöksestään. Joidenkin asiakkaiden piittaamattomuus koronarajoituksiin on jo vaarantanut sekä asiakkaiden oman, muiden asiakkaiden, henkilökunnan että heidän läheistensä terveyden ja turvallisuuden. Samalla myös yritysten olemassaolo ja alan työpaikat vaarantuvat. Haluamme kiittää vastuullisesti toimivia yrityksiä ja asiakkaita.

Ymmärrämme rajoitusten tarpeellisuuden, mutta jo olemassa olevien rajoitusten vaikutukset alalle ovat katastrofaalisia. Konkursseilta ei ole välttytty ja lisää on luvassa. Marava-alan työntekijöillä on jo nyt akuutti huoli työpaikoistaan ja toimeentulostaan. Pyydämme päättäjiltä erityistä harkintaa tulevissa päätöksissä, sillä alan tilanne on vakava. Kysymme myös, miksi viime vuoden lopulla päättyneitä, työttömien asemaa helpottavia lakimuutoksia ei jatkettu? Työttömien asemaa helpottaneita lakimuutoksia tulee jatkaa, takautuvasti 1.1.2021 alkaen. Annetaan työttömille riittävä tuki, toimeentulo ja mahdollisuus selvitä tämän pandemian yli. Annetaan töissä oleville työrauha ja mahdollisuus tehdä töitä turvallisesti.

Johtokunnan puolesta
Merja Lehto
Varapuheenjohtaja
24.2.2021